

Facilities Management og bæredygtig samfundsudvikling

Galamba, Kirsten Ramskov

Published in:
FM Update

Publication date:
2010

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link back to DTU Orbit](#)

Citation (APA):
Galamba, K. R. (2010). Facilities Management og bæredygtig samfundsudvikling. *FM Update*, (8), 12-13.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

FACILITIES MANAGEMENT OG BÆREDYGTIG SAMFUNDSDUDVIKLING

En beretning fra en
Ph.d. studerende, af Kirsten
Ramskov Galamba
2. del. Første del bragtes i
FM Update #3

Hvad betyder begrebet bæredygtighed, og hvordan bidrager facilities management til en bæredygtig samfundsudvikling? Dette har været overskriften for mit arbejde som Ph.d. studerende, hvor jeg nu står foran at skulle skrive min afhandling og dermed samle trådene for mange timers læsning samt en lang række af værksteder og samtaler med de ansatte i Ejendom, Vej og Park i Albertslund Kommune.

Jeg er på andet år i min Ph.d. i Bæredygtighed og Facilities Management ved Center for Facilities Management på DTU. Jeg har lovet dette blads redaktør løbende at fortælle om mit arbejde. Første lille artikel fra min hånd kom i FM-Update 2009.

Begrebet bæredygtighed kom første gang på dagsordenen i 1972 som en reaktion på en erkendelse af, at økosystemerne ikke kunne holde til den voksende produktion af materielle goder baseret på naturens ressourcer. Budskabet blev præsenteret i publikationen 'Grænser for vækst' som en kritik af den grænseløse vækst på bekostning af en balance mellem mennesket og naturen som i 'den gamle verdensorden', før det kapitalistiske marked blev den altdominerende styringsmekanisme i samfundet.

Publikationen blev indledningen til en debat om bæredygtighed i samfundet, og i 1987 barslede Brundtland Kommissionen med publikationen 'Vores Fælles Fremtid'. Her blev 'bæredygtig udvikling' præsenteret som '...en udvikling der opfylder nuværende generationers behov uden at bringe fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres behov i fare'.

Ovenstående definition kan ses som et skift fra et kritisk bæredygtighedsbegreb, der peger på væksten som årsagen til den økologiske krise, til et bæredygtighedsbegreb, hvor vækst ses som forudsætning for en bæredygtig udvikling. Begrebet rummer dermed en tvetydighed, idet både vækst og et hensyn til jordens ressourcer skal tilgodeses.

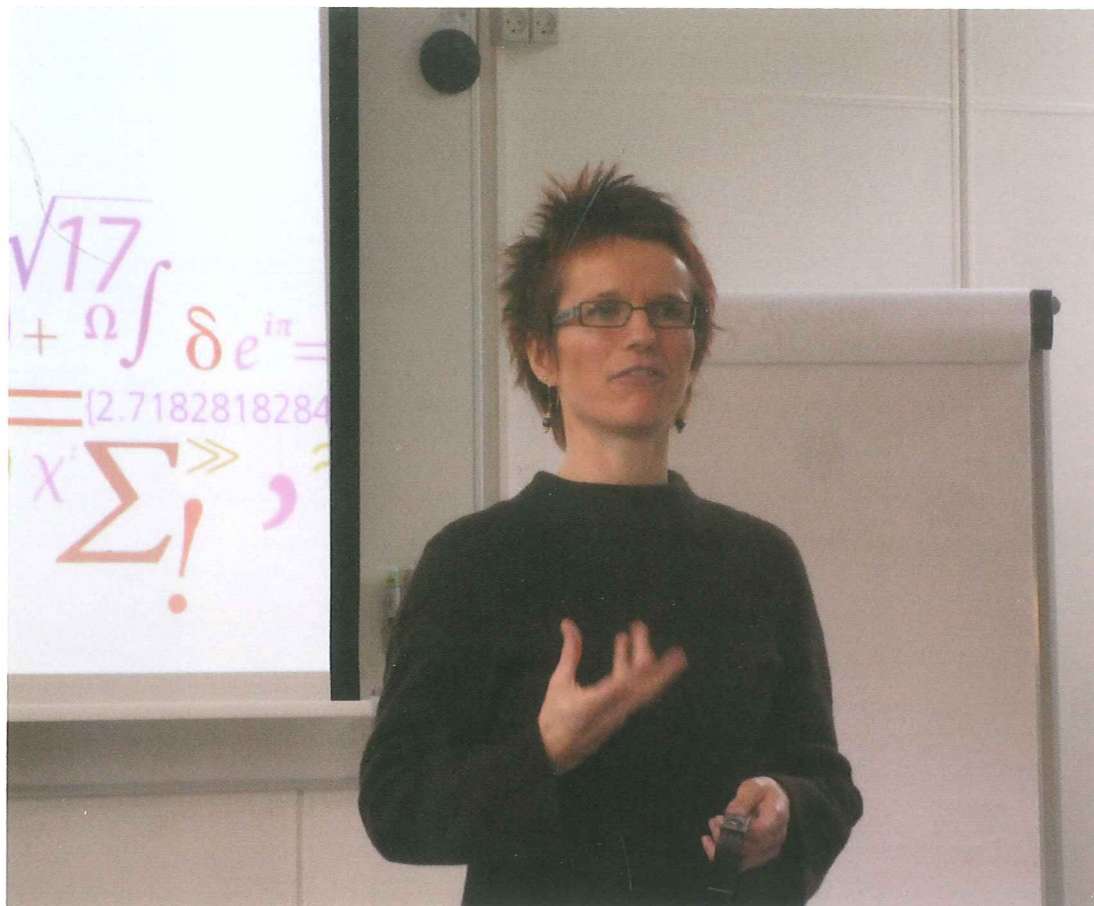
Fra at bæredygtighed indeholder en implicit kritik af (materialistisk) vækst, bliver det kapitalistiske, globale marked og en 'grøn vækst' her udråbt til at være vejen mod bæredygtighed.

Og hvad betyder så det? Er det ikke i orden?

Bæredygtig udvikling hviler på en antagelse af, at mennesket kan styre naturen og er i stand til at forudse og regulere vores påvirkning på økosystemer. Naturen – og mennesket – ses i denne logik som ressourcer, der står til rådighed for produktionen. Samtidig antages det, at markedet er i stand til at regulere udviklingen i en bæredygtig retning gennem en markedsbaseret værdisætning af natur og menneskers arbejdskraft.

Desværre er der mange eksempler på uheldige konsekvenser af at overlade noget så væsentligt som klodens bæredygtighed til et kortsigtet og ustabilt marked. Klimaproblematikken er blot ét eksempel. Mennesker i den tredje verden, der arbejder under vilkår, som ingen i vores del af verden ville acceptere – for eksempel minearbejdere – et andet. Kemiske stoffers indflydelse på menneskers evne til at få børn og samtidig ingen mulighed for at forbyde stofferne på grund af markedet – et tredje.

Men hvem har så ansvaret? Ingen - og os alle. I vores del af verden er det delvis lykkedes at skabe en retorik om, at virksomheder skal agere bæredygtigt for ikke at ryge ud af markedet, hvilket har ført til en lang række 'bæredygtige management koncepter', som skal dokumentere virksomhedens bæredygtighed: Grønt regn-

skab, socialt regnskab, miljøledelse, bæredygtigheds-certificeringer, indikatorer, tre dobbelt bundlinie osv. Måske kender I til dem?

Denne måde at arbejde med bæredygtighed indskriver Facilities Management sig i, og i forhold til resourceforbrug nok med en vis succes sammen med de mange kampagner for adfærdssændringer, der er gennemført for at mindske forbruget.

Der er imidlertid stadig kritiske røster, der gør opmærksom på, at en 'bæredygtig udvikling' snarere fører til mere produktion end det modsatte, og at der skal en mere radikal omstilling af samfundet til, for at vi kan tale om bæredygtighed i den oprindelige, kritiske forstand. Og for at vi kan sikre, at klodens økosystemer stadig er produktive, når vores børn og børnebørn overtager samfundet.

I forhold til facilities management kommer tvetydigheden i 'bæredygtig udvikling' tydeligt til udtryk. Facilities management har sin berettigelse ved at understøtte kerneforretning, så denne får størst mulig vækst. Når en virksomhed vælger at arbejde med en bæredygtig profil, er det i høj grad for at fremme væksten på et 'miljøkritisk marked'.

Spørgsmålet er, hvorvidt markedet er i stand til at regulere den globale vækst så udnyttelsen af natur og mennesker sker på en bæredygtig måde, så nuværende og kommende generationer får tilstrækkelige ressourcer til rådighed. Eller om markedet driver virksomheder til at implementere 'tomme' certificeringer og ledelses-

systemer for bæredygtighed, som udelukkende ender med at få legitimerende værdi i profilering af virksomheden?

Min påstand er i skrivende stund, at der skal en regulering af markedet til, som sikrer natur og mennesker, der hvor det ikke er 'rentabelt' på markedsvilkår. Her er den politiske vilje uhyre vigtig!! Det må ikke være billigere at betale miljøbøder end at beskytte luft- og vandmiljøet, som udgør livsgrundlaget for store dele af den globale befolkning. Derudover må forsigtighedsprincippet tages i brug langt oftere, så at markedet ikke driver nationer til at takke ja til uoprettelige naturødelæggelser for udvinding af ressourcer til brug andre steder på kloden.

Som læser af denne artikel vil du måske finde det bemærkelsesværdigt, at jeg skriver mere om den globale bæredygtighed og markedet end om facilities management. Og ja, det er også rigtigt. Fordi facilities management udelukkende er en lille, bitte brik i et meget stort og komplekst system. Og for at finde svarene på mikroniveauet må man søge at forstå de store sammenhænge. Og det er netop der, jeg er i mit arbejde lige nu.

Næste gang, jeg skriver i FM-update bliver det nok lidt mere specifikt om, hvordan FM i det offentlige kan gøre en særlig forskel, da dette er mit egentlige forskningsområde. Det vil omhandle de mennesker, der arbejder med FM, og om deres mulighed for at forstå og agere i et komplekst system og måske ligefrem bidrage til en bæredygtig omstilling af samfundet.